

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχ. Έτος: 2017-2018

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ: ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΓΕΛ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: *Το τραγούδι της φύσης*

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
Αναστασία Γκίνη	ΠΕ16.01	2	ΝΑΙ	ΤΠΕ, Ε.Ε.Μ.Ε. (Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση), Ι.Σ.Μ.Ε. (International Society of Music Education), ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ- ΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙ-ΔΕΥΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Εισήγηση και συμμετοχή στο 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ με θέμα «Το ψηφιακό σχολείο» (Σχ. Έτος 2011-12) και στο 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ με θέμα «Η εκπαίδευση στην εποχή των Τ.Π.Ε. –Προσεγγίσεις της σχολικής διαδικασίας μέσα από την ψηφιακή διάσταση», (Αθήνα, 19 & 20 Οκτωβρίου 2013), Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης και οι Σχολικοί Σύμβουλοι Δ.Ε.Κ. Μακεδονίας (συμμετοχή με εισήγηση στην τριμερίδα «Βελτιώνοντας την εκπαίδευση: διδακτικές, πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών», Μάρτιος 2011 και στη διημερίδα «Διδακτικές προτάσεις και πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών», Μάρτιος 2015), Επιστημονική Ένωση Εκπαιδευτών Ενηλίκων, ΣΕΒ-ΙΒΕΠΕ, Οργανισμός ΝΕΟΝ, («Εκπαίδευση μέσα από την τέχνη», πρόγραμμα 50 ωρών, 2015), European Schoolnet Academy (2015), Εισήγηση στο 7 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ε.Ε.Μ.Ε. (2015)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΣΑΦΩΣ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

(Μέχρι 250 λέξεις):

Σκοπός της έρευνας είναι να εξοικειωθούν οι μαθητές με φυσικά στοιχεία και φυσικά φαινόμενα και να αντιληφθούν την αρμονία της φύσης, τη σχέση της με τη μουσική και τις επιδράσεις της στην ανάπτυξη των έμβιων όντων και στην ισορροπία του σύμπαντος, μικρογραφία του οποίου είναι και ο άνθρωπος.

Κατά τη διάρκεια της έρευνας οι μαθητές θα κληθούν να απαντήσουν σε ερευνητικά ερωτήματα όπως τα παρακάτω:

- Πώς ορίζεται η έννοια της φύσης;
- Τι είναι η μουσική και πώς γεννήθηκε;
- Πώς συσχετίζεται η ψυχική και σωματική υγεία ή ακόμα και η ιδιοσυγκρασία του ανθρώπου με το περιβάλλον;
- Ποιες είναι οι επιδράσεις της μουσικής στην ψυχοσωματική ανάπτυξη του ανθρώπου;
- Πώς σχετίζεται ο φυσικός κόσμος με τη μουσική;
- Ποιοι είναι οι ήχοι της φύσης και πώς μπορούν να συσχετιστούν με τη μουσική;
- Πώς μπορεί ο άνθρωπος να προσεγγίσει τη φύση μέσω της μουσικής;
- Πώς μπορεί να αποκατασταθεί η αρμονία μεταξύ ανθρωπότητας και φυσικού κόσμου;

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος.

συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κ.λπ.,

ενδεικτικά μέχρι 300 λέξεις).

Όπως είναι γνωστό, ο Πυθαγόρας συνδέει την Αστρονομία με τη Μουσική, υποστηρίζοντας ότι στο αρμονικό και σφαιρικό σύμπαν τα πάντα διέπονται από απλούς νόμους, που μπορούν να εκφρασθούν με τους αριθμούς της «ιερής τετρακτύος». Με τη θεωρία της αρμονίας των σφαιρών, που συνδυάζει την κοσμική αρμονία με τη μουσική αρμονία, ο μεγάλος φιλόσοφος επιχείρησε να εξηγήσει τη θέση και την κίνηση των πλανητών στον ουράνιο θόλο. Χρησιμοποιώντας μουσικούς όρους, δηλαδή εύφωνα μουσικά διαστήματα, καθόρισε υπό μορφήν κλίμακας τις μεσοπλανητικές αποστάσεις.

Κατά τους Στωικούς φιλοσόφους, το «ομολογουμένως τη φύσει ζην», δηλαδή το να ζει κανείς σε αρμονία με την φύση, είναι πρωταρχικός όρος για να εξασφαλίσει την ευτυχία.

Κατά το Δάμωνα, θεωρητικό της μουσικής και δάσκαλο του Σωκράτη και του Περικλή, η δύναμη της μουσικής, την οποία τόσο πολύ εξήραν ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης, οφείλεται στο γεγονός ότι η μουσική αντιπροσωπεύει κινήσεις της ψυχής. Ανάλογα με το είδος της, μπορεί είτε να επενεργήσει στο ήθος των ανθρώπων, χαλινάγωντας πάθη και επιθυμίες και αποκτώντας έτσι μεγάλη παιδευτική αξία, είτε να επιδράσει στο άλογο μέρος της ψυχής - όταν

αυτό υφίσταται διαταραχές και να λειτουργήσει θεραπευτικά.

Αντιστοίχως, ο καθηγητής Μουσικής Ακουστικής και Πληροφορικής του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, Χαράλαμπος Σπυρίδης, δηλώνει σε συνέντευξή του στον Ελεύθερο Τύπο ότι «η γέφυρα που κατασκευάστηκε και συνδέει τον κόσμο των αστρονόμων με τον κόσμο των μουσικών διασφαλίζει την αιωνιότητα μιας συμπαντικής αρμονίας σε πλήρη εξέλιξη, η οποία θα προσδιορίσει το χωροχρόνο μέσω των γνώσεων της Αστρονομίας και της Μουσικής στην εκάστοτε εποχή».

Και καθώς ο Μ. Βασίλειος μέσα στην Εξαήμερο παροτρύνει τον άνθρωπο να διδαχθεί και να παραδειγματισθεί από τα φυτά και τα ζώα, δείχνοντας ότι αντιλαμβάνεται αυτόν όχι αποκλειστικά ως άρχοντα, αλλά και ως οργανικό μέλος της φύσης, καταλαβαίνουμε ότι η αίσθηση και η διατήρηση της τάξης, της αρμονίας και της ισορροπίας στο φυσικό κόσμο που μας περιβάλλει πρέπει να είναι το πρώτο μέλημά μας.

Οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν τέτοιου είδους συσχετισμούς και να διατυπώσουν σκέψεις και προβληματισμούς πάνω στο θέμα μέσα από περιβαλλοντικές, φιλοσοφικές, κοινωνικές και καλλιτεχνικές προσεγγίσεις.

Το παραπάνω θέμα μπορεί να διερευνηθεί διεπιστημονικά μέσα από τα μαθήματα της μουσικής, της φυσικής, της βιολογίας, της ιστορίας, της φιλοσοφίας, της πληροφορικής, των μαθηματικών και των θρησκευτικών.

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΗΓΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΕΙ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΧΘΟΥΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗΣ (μέχρι 200 λέξεις)

- Αξιοποίηση σχετικών βιβλίων, άρθρων, περιοδικών
- Παρακολούθηση σχετικών ταινιών και ντοκιμαντέρ
- Βιωματικές ρυθμικές ασκήσεις-μουσικοί αυτοσχεδιασμοί
- Παρακολούθηση διάλεξης ειδικών επιστημόνων
- Συλλογή σχετικού ερευνητικού υλικού (πληροφοριακό υλικό, συνεντεύξεις, άρθρα, ηχητικό υλικό) στο διαδίκτυο
- Συλλογή πρωτότυπου ηχητικού υλικού (ηχογραφήσεις σχετικών ήχων της φύσης, του φυσικού και του αστικού περιβάλλοντος)
- Παραγωγή πρωτότυπου μουσικού ή κινηματογραφικού υλικού

Δ. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗΜΑΤΟΣ (μέχρι 200 λέξεις)

Αναμένεται οι μαθητές να μάθουν να αφουγκράζονται το φυσικό περιβάλλον, να το σέβονται και να το προστατεύουν εναρμονίζοντας τη ζωή τους με αυτό. Ακόμη, αναμένεται να αντιληφθούν τις ευεργετικές επιδράσεις του ήχου και της μουσικής στην ποιότητα της ζωής, την έκφραση των συναισθημάτων και την κοινωνικοποίηση. Θα επιδιωχθεί

η εξοικείωση των μαθητών με εναλλακτικούς τρόπους μουσικής δημιουργίας. που θα σχετίζονται με τον αυτοσχεδιασμό, τη συλλογή και επεξεργασία πρωτογενούς ηχητικού υλικού (ηχογραφημένων ήχων της φύσης) και το συνδυασμό της μουσικής με τις ΤΠΕ.

Το τέχνημα μπορεί να είναι κάποια ηχητική σύνθεση, μία ταινία, ένα τραγούδι μία εικαστική ή φωτογραφική σύνθεση, μία πολυμεσική παρουσίαση ή ένα δρώμενο.

Ε. ΠΟΡΟΙ - ΥΛΙΚΑ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ-ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

- Επίσκεψη σε δανειστικές βιβλιοθήκες
- Πρόσκληση ειδικών επιστημόνων (Φυσικών, Μαθηματικών, Φιλολόγων ή καθηγητών από το Τμήμα Κινηματογράφου)
- Επίσκεψη σε σχετικό Πανεπιστημιακό Τμήμα
Υλικά-εξοπλισμός:
 - Βιβλία, περιοδικά
 - Cd-player
 - Ηλεκτρονικοί υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο
 - Μηχάνημα ηχογράφησης
 - Προβολικό σύστημα
 - Μουσικά όργανα (πιάνο, κρουστά κτλ.)

ΣΤ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Θεοκρίτοφ, Ε. (2003). ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ, Εκδ. ΜΑΪΣΤΡΟΣ
- Τουλιάτος, Ν. (2016). Ρυθμός και χρόνος, Εκδ. Δρόμων
- Nettl, B. (1986). Η μουσική στους πρωτόγονους πολιτισμούς, Εκδ. Κάλβος
- www.edutv.gr, Εκπαιδευτική Τηλεόραση
- https://gerasimos-politis.blogspot.gr/2011/11/blog-post_10.html, Η φιλοσοφία των Στωικών. Οι έννοιες: αρετή, απάθεια, ειμαρμένη, ελευθερία, φύση, συμπάθεια
- photodentro.edu.gr/, Εθνικός Συσσωρευτής Εκπαιδευτικού Περιεχομένου
- <http://enromiosini.gr/arthrografia/>, Άνθρωπος και Περιβάλλον κατά το Μέγα Βασίλειο
- <http://www.tovima.gr/science/article/?aid=499752>, Η μουσική είναι... κύμα
- <http://www.pemptousia.gr/video/mikrografia-tou-simpantos-o-anthropos/>, Μικρογραφία του Σύμπαντος ο άνθρωπος...
- <http://users.uoa.gr/~vkindi/Nature.pdf>, Η φύση της φύσης
- https://www.iema.gr/data/EducationalProjects/Melina/Hxos_tis_mousikis.htm, Ο ήχος της μουσικής (Πρόγραμμα Μελίνα)
- <https://www.eap.gr/images/stories/pdf/asp50a.pdf>, ΗΧΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
- <http://www.mmb.org.gr/megaro/page/default.asp?la=1&id=5>, ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΙΛΙΑΝ ΒΟΥΔΟΥΡΗ
- <https://el.wikipedia.org/>

Ζ. ΣΧΟΛΙΑ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΕΥΘΥΝΗΣ

--

Εγκρίθηκε από τον/τη Σχολικό/ή Σύμβουλο Παιδαγωγικής Ευθύνης

.....
(Υπογραφή)

Μετά την έγκριση από τον/τη Σχολικό/ή Σύμβουλο, έλαβε γνώση ο/η
Διευθυντής/ντρια του Λυκείου

.....
(Υπογραφή)